

Зміст приміток до фінансової звітності ПрАТ «Українська пожежно-страхова компанія» за 2015 рік.

- 1. Інформація про компанію*
- 2. Основи подання фінансової звітності*
- 3. Принципи облікової політики*
- 4. Перехід на нові та переглянуті стандарти*
- 5. Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості*
  - 5.1 Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю*
  - 5.2. Вплив використання закритих вхідних даних (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості на прибуток або збиток*
  - 5.3. Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості*
  - 5.4. Рух активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 3-го рівня ієрархії*
- 6. Примітки до фінансової звітності*
  - 6.1. Основні засоби та нематеріальні активи*
  - 6.2. Інвестиційна нерухомість*
  - 6.3 Фінансові активи*
    - 6.3.1 Фінансові активи, що переоцінюються за справедливою вартістю, через прибуток або збиток.*
    - 6.3.2 Інвестиції, що утримуються до погашення.*
    - 6.3.3 Фінансові активи в наявності для продажу*
    - 6.3.4. Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі*
    - 6.3.5. Запаси*
  - 6.4 Грошові кошти та їх еквіваленти*
  - 6.5 Дебіторська заборгованість*
  - 6.6 Статутний капітал та емісійні різниці (емісійний дохід)*
  - 6.7 Капітал в дооцінках (Резерви переоцінки) Страхової компанії*
  - 6.8 Резервний капітал, резерви катастроф та стабілізаційні резерви*
  - 6.9 Страхові резерви та забезпечення*
  - 6.10 Потенційні зобов'язання Страхової компанії*
  - 6.11 Витрати, що відносяться до собівартості страхових послуг*
  - 6.12. Інші операційні доходи*
  - 6.13. Адміністративні, витрати на збут та інші операційні витрати*
  - 6.14. Фінансові доходи і витрати, інші доходи та витрати*
  - 6.15. Витрати на податок на прибуток та визначення чистого прибутку (збитку)*
  - 6.16 Операційні сегменти*
  - 6.17. Цілі та політики управління фінансовими ризиками.*
  - 6.18. Управління капіталом.*
  - 6.19 Операції з пов'язаними сторонами*
  - 6.20 Події після дати балансу*

1. Інформація про компанію

Повна назва підприємства	Приватне акціонерне товариство «Українська пожежно-страхова компанія»
Скорочена назва підприємства	ПрАТ «УПСК»
Юридична адреса:	м. Київ, вул. Кирилівська, 40
Фактична адреса:	м. Київ, вул. Кирилівська, 40
Дата державної реєстрації	22.06.1993
Адреса вебсайта	www.upsk.com.ua
Адреса електронної пошти	info@upsk.com.ua
Організаційно-правова форма	Акціонерне товариство
Країна реєстрації	Україна
Банківські реквізити :	р/р 265022094 в АТ "Райффайзен Банк Аваль" м.Київ, МФО 380805
Види діяльності згідно з ЄДРПОУ	65.12 Інші види страхування, крім страхування життя 66.21 Оцінювання ризиків та завданої шкоди 66.22 Діяльність страхових агентів і брокерів 66.29 Інша допоміжна діяльність у сфері страхування та пенсійного забезпечення
Реєстраційний номер присвоєний Нацкомфінпослуг	11100830
Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	20602681
Документи (Ліцензії) ,що підтверджують право на здійснення відповідних видів страхування:	
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	АЕ 641960 від 25.06.2015
Страхування здоров'я на випадок хвороби	АЕ 641953 від 25.06.2015
Страхування залізничного транспорту	АЕ 641944 від 25.06.2015
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	АЕ 641957 від 25.06.2015
Страхування повітряного транспорту	АЕ 641966 від 25.06.2015
Страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту)	АЕ 641947 від 25.06.2015
Страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	АЕ 641952 від 25.06.2015
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	АЕ 641946 від 25.06.2015
Страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 7-12)	АЕ 641963 від 25.06.2015
Страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	АЕ 641942 від 25.06.2015
Страхування відповідальності власників повітряного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	АЕ 641951 від 25.06.2015
Страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	АЕ 641948 від 25.06.2015
Страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12 - 14 цієї статті)	АЕ 641970 від 25.06.2015
Страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту)	АЕ 641959 від 25.06.2015
Страхування інвестицій	АЕ 641961 від 25.06.2015
Страхування фінансових ризиків	АЕ 641973 від 25.06.2015
Страхування виданих гарантій (порук) та прийнятих гарантій	АЕ 641945 від 25.06.2015
Страхування медичних витрат	АЕ 641964 від 25.06.2015
Страхування від нещасних випадків	АЕ 641965 від 25.06.2015
Страхування сільськогосподарської продукції	АЕ 641968 від 25.06.2015
Медичне страхування	АЕ 641954 від 25.06.2015
Особисте страхування медичних і фармацевтичних працівників (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Держ. бюджету України) на випадок інфікування вірусом імунодефіциту людини при виконанні ними службових обов'язків	АЕ 641971 від 25.06.2015
Особисте страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд)	АЕ 641975 від 25.06.2015
Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	АЕ 641967 від 25.06.2015
Авіаційне страхування цивільної авіації	АЕ 641943 від 25.06.2015

Страховання цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за звичайними договорами)	АЕ 641976 від 25.06.2015
Страховання цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту	АЕ 641972 від 25.06.2015
Страховання цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру	АЕ 641949 від 25.06.2015
Страховання відповідальності експортера та особи, яка відповідає за утилізацію (видалення) небезпечних відходів, щодо відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно здоров'ю людини, власності та навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення та утилізації (видалення) небезпечних відходів	АЕ 641955 від 25.06.2015
Страховання відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів	АЕ 641958 від 25.06.2015
Страховання цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї	АЕ 641950 від 25.06.2015
Страховання предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	АЕ 641956 від 25.06.2015
Страховання майнових ризиків користувача надр під час дослідно-промислового і промислового видобування та використання газу (метану) вугільних родовищ	АЕ 641969 від 25.06.2015
Страховання майнових ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу у випадках, передбачених Законом України «Про нафту і газ»	АЕ 641962 від 25.06.2015
Страховання майнових ризиків за угодою про розподіл продукції у випадках, передбачених Законом України «Про угоди про розподіл продукції»	АЕ 641974 від 25.06.2015
Страховання цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса	від 01.10.2015

2. Основи подання фінансової звітності

Ця фінансова звітність була підготовлена відповідно до положень Постанови Кабінету Міністрів № 419 від 28 лютого 2000 року зі змінами від 30 листопада 2011р. на базі Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі - МСФЗ) на основі правил обліку за початковою вартістю, з урахуванням змін, внесених у вартість активів та зобов'язань на основі їх справедливої вартості. Основні принципи облікової політики, які були використані при підготовці цієї фінансової звітності, викладені нижче.

Протягом 2015 року Компанією застосовувались наступні стандарти та тлумачення:

Номер стандарту	Назва стандарту
МСФЗ 1	Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності
МСФЗ 2	Платіж на основі акцій
МСФЗ 3	Об'єднання бізнесу
МСФЗ 4	Договори страхування
МСФЗ 5	Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність
МСФЗ 7	Фінансові інструменти: розкриття інформації
МСФЗ 8	Операційні сегменти
МСФЗ 13	Оцінка справедливої вартості
МСБО 1	Подання фінансових звітів

МСБО 2	Запаси
МСБО 7	Звіт про рух грошових коштів
МСБО 8	Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки
МСБО 10	Події після дати балансу
МСБО 12	Податки на прибуток
МСБО 16	Основні засоби
МСБО 17	Оренда
МСБО 18	Дохід
МСБО 19	Виплати працівникам
МСБО 21	Вплив змін валютних курсів
МСБО 23	Витрати на позики
МСБО 24	Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін
МСБО 28	«Інвестиції у асоційовані Товариства та спільні підприємства
МСБО 32	Фінансові інструменти: надання інформації
МСБО 33	Прибуток на акцію
МСБО 34	Проміжна фінансова звітність
МСБО 36	Зменшення корисності активів
МСБО 37	Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи
МСБО 38	Нематеріальні активи
МСБО 39	Фінансові інструменти: визнання та оцінка
МСБО 40	Інвестиційна нерухомість

Страхова компанія переходила на складання звітності за МСФЗ у відповідності до роз'яснень, що надані спільним листом Національного банку України від 07.12.2011 №12-208/1757-14830, Міністерства фінансів України від 07.12.2011 №31-08410-06-5/30523 та Державної служби статистики України від 07.12.2011 №04/4-07/702.

Ця фінансова звітність складена в національній валюті України – гривнях, якщо інше не зазначено в окремих звітах та примітках. Одиниця виміру – тисяча гривень.

3. Принципи облікової політики

Основи оцінки складання фінансової звітності.

Фінансові звіти складені на основі принципу безперервної діяльності Компанії, який передбачає реалізацію активів та погашення зобов'язань при звичайному веденні господарської діяльності. Складення фінансових звітів вимагає від управлінського персоналу здійснення попередніх оцінок та припущень. Через невизначеність, властиву здійсненню таких попередніх оцінок, фактичні результати, відображені в майбутніх періодах, можуть базуватися на сумах, що відрізняються від таких попередніх оцінок.

Суттєві критерії визнання та оцінки видів активів та зобов'язань, доходів та витрат які застосовувались при підготовці цих фінансових звітів наведені в наступних примітках.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які вільно конвертуються у готівку і які підлягають незначному ризику змін у вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівку в касі, та залишки на поточних рахунках в банківських установах.

Дочірні та асоційовані організації

Асоційоване підприємство – це суб'єкт господарювання, на який інвестор має суттєвий вплив і який не є ані дочірнім підприємством, ані часткою участі в спільному підприємстві.

Дочірнє підприємство – це суб'єкт господарювання, що його контролює інший суб'єкт господарювання (відомий як материнське підприємство).

Контроль – це повноваження управляти фінансовою та операційними політиками іншого суб'єкта господарювання з метою одержання вигід від його діяльності.

Метод участі в капіталі – це метод обліку, згідно з яким інвестицію первісно визнають за собівартістю, а потім коригують відповідно до зміни частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування після придбання. Прибуток чи збиток інвестора включає частку інвестора в прибутку чи збитку об'єкта інвестування.

Суттєвий вплив – це повноваження брати участь у прийнятті рішень з фінансової та операційної політики об'єкта, інвестування, але не контроль чи спільний контроль над такими політиками.

Суттєвість впливу визначається Компанією у випадку, якщо вона прямо або опосередковано (через дочірні підприємства) володіє 20 або більше відсотками прав голосу в об'єкті інвестування, якщо чітко не буде доведено протилежне. Якщо Компанія володіє менше 20% прав голосу в об'єкті інвестування, то для визначення суттєвості впливу застосовуються наступні фактори:

- представництво в раді директорів або аналогічному керівному органі об'єкта інвестування;
- участь у процесах розробки політики, у тому числі участь у прийнятті рішень щодо дивідендів або інших виплат;
- суттєві операції між інвестором та об'єктом інвестування;
- взаємообмін управлінським персоналом;
- надання необхідної технічної інформації.

Для обліку інвестицій в асоційоване підприємство Компанія використовує метод участі в капіталі згідно з яким інвестиція в асоційоване підприємство первісно визначається за собівартістю і згодом її балансова вартість збільшується або зменшується для визнання частки Компанії в прибутку або збитку об'єкта інвестування після дати придбання. Частка Компанії в прибутку або збитку об'єкта інвестування визначається в прибутку або збитку Компанії

Фінансові активи – основні терміни, пов'язані з оцінкою. Залежно від мети з якою вони були придбані, фінансові активи класифікуються як такі, що:

- оцінюються за справедливою вартістю через прибуток та збиток,
- що утримуються до погашення, та обліковуються за амортизованою вартістю
- займи та дебіторську заборгованість,
- фінансові активи в наявності для продажу, які обліковуються або за справедливою вартістю, або за собівартістю.

Основні засоби.

Основні засоби оприбутковуються Компанією за первісною вартістю, відображаються в Балансі за первісною вартістю з вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності за винятком групи основних засобів Будинки та споруди, що оцінюються за переоціненою вартістю.

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), у результаті чого збільшуються майбутні економічні вигоди, первісно очікувані від використання цього об'єкту.

Витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта основних засобів у придатному для використання стані (капітальний та поточний ремонт), включаються до складу витрат звітного періоду і не впливають на його залишкову вартість. Компанією застосовується прямолінійний метод нарахування амортизації на щомісячній основі.

Строки корисного використання основних видів основних засобів встановлені наступні:

Види об'єктів	Строк корисного використання (років)
Споруди некапітального характеру	20

Будинки та споруди	30
Машини та обладнання	5
Транспортні засоби	8
Інструменти ,прилади,інвентар (меблі)	4
Інші основні засоби	12

Земля та незавершені капітальні вкладення не амортизуються.

Капітальні вкладення в орендовані приміщення використовуються протягом строку оренди приміщень.

Основними засобами визнаються необоротні матеріальні активи, які є відокремленими об'єктами вартістю більше ніж 2500 гривень із строком використання більше року. Основні засоби, вартість яких не перевищує 2500 гривень визнаються запасами та при передачі їх в експлуатацію здійснюється нарахування амортизації в розмірі 100 %.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи оприбутковуються Компанією за первісною вартістю, яка складається з ціни придбання та інших витрат, пов'язаних із приведенням їх у стан придатний для використання, та відображаються в фінансовій звітності за первісною вартістю за вирахування накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Амортизація нематеріальних активів проводиться за прямолінійним методом.

Компанією встановлені наступні строки корисного використання нематеріальних активів:

Найменування групи	Строк корисного використання (років)
Права на використання програм для комп'ютерної техніки, на різні бази даних, інше програмне забезпечення.	2
Інші нематеріальні активи	2
Ліцензії на впровадження страхової діяльності	-

Ліцензії на впровадження страхової діяльності є активами з невизначеним строком використання, тому їх облік здійснюється без нарахування амортизації.

Інвестиційна нерухомість. Одиницею обліку інвестиційної нерухомості є земля чи будівля або частина будівлі, або земля і будівля, що перебувають у розпорядженні власника або лізингоодержувача за договором про фінансовий лізинг (оренду) з метою отримання орендних платежів, доходів від зростання капіталу або того чи іншого, а не для надання послуг або адміністративних цілей.

До інвестиційної нерухомості належать: (а) земля, що утримується з метою отримання вигод від зростання капіталу в довгостроковій перспективі, а не для реалізації в короткостроковій перспективі в процесі діяльності; (б) земля, подальше використання якої на цей час не визначено; (в) будівля, що перебуває у власності компанії або в розпорядженні за договором про фінансовий лізинг (оренду) та надається в лізинг (оренду) за одним або кількома договорами про оперативний лізинг (оренду); (г) будівля, що не зайнята на цей час та призначена для надання в лізинг (оренду) за одним або кількома договорами про оперативний лізинг (оренду).

Під час первісного визнання інвестиційної нерухомості Компанія оцінює її за первісною вартістю, яка включає ціну придбання цієї нерухомості та всі витрати, що безпосередньо пов'язані з її придбанням.

Після первісного визнання об'єкта інвестиційної нерухомості подальшу його оцінку Компанія здійснює за первісною вартістю з урахуванням накопиченої амортизації та втрат від зменшення корисності.

Оренда

Усі договори оренди класифіковані як оперативна оренда. Орендні платежі визнаються витратами на прямолінійній основі.

Фінансові зобов'язання. Фінансові зобов'язання визнаються коли Компанія стає стороною контрактних умов, що стосуються фінансових зобов'язань. Процентні витрати, що пов'язані з фінансовими зобов'язаннями відображаються в складі процентних витрат.

Податок на прибуток. Податок на прибуток відображаються у фінансовій звітності відповідно до законодавства, прийнятого або фактично прийнятого до кінця звітного періоду. Витрати або доходи з податку на прибуток включають поточний та відстрочений податок та визнаються у складі прибутків або збитків за рік, за винятком випадків, коли вони визнаються у складі іншого сукупного доходу або безпосередньо у складі власного капіталу, оскільки вони пов'язана з угодами, які також визнаються, у тому самому чи іншому періоді, у складі іншого сукупного доходу або безпосередньо у складі власного капіталу.

Відстрочений податок на прибуток обчислюється з використанням методу балансових зобов'язань для перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковими базами активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Залишки відстрочених податкових активів та зобов'язань оцінюються за податковими ставками, затвердженими або фактично затвердженими наприкінці звітного періоду, які повинні застосуватися до періоду, коли будуть пере класифіковані тимчасові різниці або коли будуть використані перенесені податкові збитки. Відстрочений податковий актив для тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню, та перенесених податкових збитків обліковується лише у разі, якщо є вірогідність того, що буде доступним майбутній оподатковуваний прибуток, за яким можуть бути реалізовані вирахування.

З 01.01.15р. внесені зміни в порядок розрахунку податку на прибуток. Новий підхід до оподаткування прибутку страховика передбачає загальні правила оподаткування прибутку та спеціальні правила оподаткування страховика :

- за загальним правилом об'єктом оподаткування є прибуток, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до МСФЗ та за правилами бухгалтерського обліку, на податкові різниці.

- за спеціальним правилом – дохід за договорами страхування, визначений згідно пп. 141.1.2 ПКУ. У свою чергу п.п. 141.1.2 ПКУ передбачено, що об'єкт оподаткування страховика, до якого застосовується ставка, визначена відповідно п.п. 136.2.1 ПКУ, розраховується як сума страхових платежів, страхових внесків, страхових премій нарахованих за договорами страхування.

Відповідно до п.п. 141.1.1 ПКУ встановлені такі ставки податку на прибуток:

- для податку на прибуток 18%
- для податку на дохід 3% від страхових платежів, страхових внесків, страхових премій, нарахованих за договорами страхування і співстрахування.

При цьому нарахований страховиком податок на дохід за договорами страхування за ставкою 3% є різницею, яка зменшує фінансовий результат до оподаткування (ФРДО) такого страховика.

Статутний капітал та емісійний дохід. Звичайні акції за номіналом класифікуються як власний капітал. Будь-яка надмірна сума справедливої вартості винагороди, одержаної понад номінальну вартість випущених акцій, обліковується як емісійний дохід у складі власного капіталу.

Валюта виміру та подання.. Функціональною валютою Компанії є валюта основного економічного середовища, в якому вона функціонує. Функціональною валютою та валютою представлення звітності є національна валюта України – гривня (надалі – «гривня» або «UAH»). Всі суми в звітності наведено в тисячах гривень.

Резерви.

Компанія формує і веде облік таких технічних резервів за видами страхування:

а) Резерв незароблених премій (резерви премій), що включають частки від сум надходжень страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), що відповідають страховим ризикам, які не минули на звітну дату. Величина резервів незароблених премій на будь-яку звітну дату

обчислюється в такому порядку:

- за страхуванням цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів – методом 1/365

- за всіма видами страхування, окрім вищезазначеного – методом 1/4.

б) Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків відповідає сумі заявлених збитків у звітному періоді, збільшеній на суму не виплачених збитків на початок звітної періоду за попередні періоди, зменшеній на суму виплачених збитків у звітному періоді плюс витрати на врегулювання збитків у розмірі 3 відсотків від суми не виплачених збитків на кінець звітної періоду.

в) Резерв збитків, які виникли, але не заявлені, який формується із застосуванням математично-статистичного методу фіксованого відсотка;

Формування резерву збитків, які виникли, але не заявлені та резерву коливань збитковості здійснюється за видом страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів.

Аналітичний облік резервів здійснюється за видами страхування.

Перевірка адекватності страхових зобов'язань Страхова компанія перевіряє на кінець кожного звітної періоду, чи є її визнані страхові зобов'язання адекватними.

Під перевіркою адекватності зобов'язань необхідно розуміти оцінку необхідності збільшення балансової вартості страхового зобов'язання на основі аналізу майбутніх грошових потоків.

Якщо ця оцінка показує, що балансова вартість його страхових зобов'язань за вирахуванням відповідних відстрочених аквізиційних витрат та відповідних нематеріальних активів, є неадекватною в контексті розрахункових показників майбутніх рухів грошових коштів, нестачу необхідно повністю визнавати у звіті про прибутки та збитки.

Страхова компанія виключає страхове зобов'язання із звітності тільки, коли воно погашене, тобто коли вказані в договорі зобов'язання виконано, або анульовано, або термін його дії закінчився.

Інформація за операційними сегментами. Компонент Компанії розглядається як операційний сегмент лише, якщо по цьому компоненту є окрема фінансова інформація, яка дозволяє керівництву приймати рішення відносно розподілу ресурсів. З огляду на це, обліковими сегментами Компанії є види страхових продуктів. Доходи та певні витрати сегментів регулярно аналізуються керівництвом та відповідна інформація надається регуляторному органу. В той же час, слід зазначити, що інформація про активи та зобов'язання в розрізі сегментів Компанією не розраховується, та не надається керівному органу, який відповідає за прийняття рішень. Зважаючи на відсутність такої інформації та неефективність її отримання, інформація про активи та зобов'язання сегментів в звітності не наводиться.

4. Перехід на нові та переглянуті стандарти

Принципи облікової політики, застосовані при складанні цієї фінансової звітності, відповідають тим, що застосовувалися Компанією у річній фінансовій звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2014 р. за винятком застосування нових стандартів та інтерпретацій на 1 січня 2015 р., перелік яких зазначено нижче:

Поправки до МСФЗ (IAS) 19 «Пенсійні програми із встановленими виплатами: внески для працівників».

Щорічні вдосконалення 2010-2012 р

Щорічні вдосконалення 2011-2013 р.

Перелічені вище стандарти не мають суттєвого впливу на фінансове положення та фінансовий результат Компанії.

Стандарти та інтерпретації, які були випущені, але не набрали чинності.

В складі МСФЗ, офіційно наведених на веб-сайті Міністерства фінансів України, оприлюднено такі стандарти як МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та МСФЗ 14 «Відстрочені рахунки тарифного регулювання», які відповідно набувають чинності 01 січня 2016 року та 01 січня 2018 року.

За рішенням керівництва Компанії вказані стандарти до дати набуття чинності не застосовуються.

Дострокове застосування МСФЗ 14 «Відстрочені рахунки тарифного регулювання» не вплинуло б на фінансову звітність Компанії за період, що закінчується 31 грудня 2015 року, оскільки Компанія не входить в сферу дії цього стандарту.

МСФЗ 39 «Фінансові інструменти» впроваджує нові вимоги до класифікації та оцінки фінансових активів і зобов'язань. Тому Компанія вивчає вплив цього стандарту на фінансовий стан в подальшому.

5. Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості

5.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Товариство здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 39 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)	Вихідні дані
Грошові кошти та їх еквіваленти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Депозити (крім депозитів до запитання)	Первісна оцінка депозиту здійснюється за його справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює його номінальній вартості. Подальша оцінка депозитів у національній валюті здійснюється за справедливою вартістю очікуваних грошових потоків	Ринковий Дохідний (дисконтування грошових потоків)	Ставки за депозитами, ефективні ставки за депозитними договорами
Боргові цінні папери	Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою	Ринковий, дохідний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, котирування аналогічних боргових цінних паперів, дисконтовані потоки грошових коштів

	вартістю.		
Фінансові інвестиції	Первісна оцінка неборгових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю. У разі неможливості визначити справедливу вартість, в подальшому такі цінні папери оцінюються за собівартістю.	Ринковий	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, котирування аналогічних неборгових цінних паперів
Дебіторська заборгованість	Первісна та подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки.	Дохідний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вхідні грошові потоки
Поточні зобов'язання	Первісна та подальша оцінка поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення	Витратний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вихідні грошові потоки

5.2. Вплив використання закритих вхідних даних (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості на прибуток або збиток

У результаті змін ймовірності погашення та очікуваних вхідних грошових потоків (дані 3-го рівня ієрархії) унаслідок впровадження ліквідаційної процедури в банківських установах було визнано знецінення дебіторської заборгованості в сумі 10618,6 тис. грн., в т.ч. по

АТ «Дельта Банку» на 5250,0 тис. грн.,

ПАТ «VAB Банк» – 3948,2 тис. грн.,

ПАТ КБ «Надра» – 1239,9 тис. грн., що зменшило прибуток Компанії за звітний 2015 рік на аналогічну суму.

5.3. Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ті, що мають котирування, та спостережувані)		2 рівень (ті, що не мають котирувань, але спостережувані)		3 рівень (ті, що не мають котирувань і не є спостережуваними)		Усього	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Дата оцінки	31.12.15	31.12.14	31.12.15	31.12.14	31.12.15	31.12.14	31.12.15	31.12.14
Довгострокова дебіторська заборгованість	–	–	–	–	30	60,5	30	60,5
Інвестиції в				–	5497,5	5499,2	5497,5	

асоційовані підприємства	—							5499,2
Інвестиції , що обліковуються за справедливою вартістю		2066,2						

У 2015 році цінні папери ПАТ"ЗНВКІФ"Амріта", які обліковувались у складі інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю в сумі 1342,2 тис. грн. були переведені до складу інвестицій, наявних для продажу в зв'язку з зупиненням руху зазначених цінних паперів (Рішення НКЦПФР №1898 від 24.11.2015р.).

5.4. Рух активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 3-го рівня ієрархії

Класи активів, оцінених за справедливою вартістю з використанням 3-го рівня ієрархії	Залишки станом на 31.12.2014 р.	Придбання (продажі)	Залишки станом на 31.12.2015 р.	Стаття (статті) у прибутку або збитку, у якій прибутки або збитки визнані
Довгострокова дебіторська заборгованість	60,5	(30,5)	30	-
Інвестиції асоційовані підприємства	5499,2	(1,7)	5497,5	збитки від методу участі в капіталі

Справедлива вартість дебіторської та кредиторської заборгованості, а також інвестицій, наявних для продажу, неможливо визначити достовірно, оскільки немає ринкового котирування цих активів.

Керівництво Товариства вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

6. Примітки до фінансової звітності

6.1. Основні засоби та нематеріальні активи

Таблиця. Основні засоби та нематеріальні активи

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Інші необоротні матеріальні активи	Незавершені капітальні вкладення в основні засоби та нематеріальні активи	Нематеріальні активи	Усього
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Балансова вартість на 1 січня 2013 року:	48543,2	1793,3	4558	447,5	277,9	307,5		1507,9	57435,3
1.1	Первісна (переоцінена) вартість	62984	7856,2	13189,4	4102,2	964,5	3375,3		3920,1	96391,7
1.2	Знос на 1 січня 2013 року	14440,8	6062,9	8631,4	3654,7	686,6	3067,8		2412,2	38956,4
2	Надходження	10471,8	524,1	1636,4	144,5	79,1	567,8		176,9	13600,6
3	Поліпшення основних засобів та вдосконалення нематеріальних активів									
4	Передавання									
4.1	Вибуття	294,6		605,1						899,7
5	Амортизаційні відрахування	1615,4	679,5	1097,4	195,6	62,2	532,7		455,5	4638,3
6	Відображення величини втрат від зменшення корисності, визначених у фінансових результатах		9,1		32,7	1,3				43,1
7	Переоцінка									
7.1	Переоцінка первісної вартості									
7.2	Переоцінка зносу									
8	Інше		-231,7	0,1	-113,7	331,4				-13,9
9	Балансова вартість на 31 грудня 2013 року:	57105	1629,9	4491,8	400,2	241,9	342,8		1229,3	65440,9
9.1	Первісна (переоцінена) вартість	72896,4	7751,6	12454,7	3903,6	1196,4	3579,7		4036,4	105818,8
9.2	Знос на 31 грудня 2013 року	15791,4	6121,7	7962,9	3503,4	954,5	3236,9		2807,1	40377,9
1	Балансова вартість на 1 січня 2014 року:	57105,0	1629,9	4491,8	400,2	241,9	342,8		1229,3	65440,9
1.1	Первісна (переоцінена) вартість	72896,4	7751,6	12454,7	3903,6	1196,4	3579,7		4036,4	105818,8
1.2	Знос на 1 січня 2014 року	15791,4	6121,7	7962,9	3503,4	954,5	3236,9		2807,1	40377,9
2	Надходження	66910,4	329,4	17,7	65,0	49,5	279,2		217,2	67868,4
3	Поліпшення основних засобів та вдосконалення нематеріальних активів									
4	Передавання									
4.1	Вибуття	2,8	1,2	39,6						43,6
5	Амортизаційні відрахування	2487,8	587,1	929,3	159,1	59,9	325,8		380,9	4929,9
6	Відображення величини втрат від зменшення корисності, визначених у фінансових результатах		30,8	3,5	10,5				2,6	47,4
7	Переоцінка									
7.1	Переоцінка первісної вартості									

7.2	Переоцінка зносу									
8	Інше		-6,6		50,4	-50,4	7,8		-1,2	
9	Балансова вартість на 31 грудня 2014 року:	121528,3	1336,4	3540,5	301,4	222,6	296,9		1062,2	128288,3
9.1	Первісна (переоцінена) вартість	139800,1	7450,9	11994,3	3826,9	1143,7	3471,5		4110,1	171797,5
9.2	Знос на 31 грудня 2014 року	18271,8	6114,5	8453,8	3525,5	921,1	3174,6		3047,9	43509,2

1	Балансова вартість на 1 січня 2015 року:	121528,3	1336,4	3540,5	301,4	222,6	296,9		1062,2	128288,3
1.1	Первісна (переоцінена) вартість	139800,1	7450,9	11994,3	3826,9	1143,7	3471,5		4110,1	171797,5
1.2	Знос на 1 січня 2015 року	18271,8	6114,5	8453,8	3525,5	921,1	3174,6		3047,9	43509,2
2	Надходження	72720,0	507,4	920,0	268,7		250,1		175,1	74841,3
3	Поліпшення основних засобів та вдосконалення нематеріальних активів									
4	Передавання									
4.1	Вибуття	753,5	1,0							754,5
5	Амортизаційні відрахування	1361	529,7	857,2	140,7	39,7	283,0		265,5	3476,8
6	Відображення величини втрат від зменшення корисності, визначених у фінансових результатах	62,3	27,3		0,2				4,2	94,0
7	Переоцінка									
7.1	Переоцінка первісної вартості									
7.2	Переоцінка зносу									
8	Інше	-95698,3	-10,4	-0,2	-3,2	46,5	-32,9		0,2	-95 698,3
9	Балансова вартість на 31 грудня 2015 року:	27130,2	1279,5	3602,2	437,6	182,9	262,8		967,8	33863
9.1	Первісна (переоцінена) вартість	43 162,7	7525,2	12650,6	3864,2	995,0	3426,6		4180,1	75804,4
9.2	Знос на 31 грудня 2015 року	16 032,5	6245,7	9048,4	3426,6	812,1	3163,8		3212,3	41941,4

Незавершені капітальні вкладення в основні засоби та нематеріальні активи головним чином включають незавершені інвестиції в будівництво та/або реконструкцію приміщень, які не придатні до експлуатації до дати закінчення робіт. По закінченню робіт, вказані активи будуть перенесені до складу приміщень або поліпшень орендованих приміщень (інших необоротних матеріальних активів).

Станом на звітну дату відсутні суттєві зобов'язання Компанії щодо придбання основних засобів.

Основні засоби та нематеріальні активи, наведені в Таблиці 6.1 належать Компанії на праві власності, у заставу не надані, не є такими, що тимчасово не використовуються в зв'язку із консервацією або реконструкцією або вилученням з експлуатації для продажу. Компанія не обмежена у володінні, користуванні та розпорядженні власними основними засобами.

Первісна вартість повністю амортизованих необоротних активів складає :

- основних засобів та нематеріальних активів – 9 579,3 тис. грн.. (2014 рік: 10 973,9 тис. грн.; 2013 рік: 8 456,7 тис. грн.).

Приміщення були переоцінені до ринкової вартості за станом на 31 грудня 2011 року. Переоцінка здійснювалась на підставі даних звітів з незалежної оцінки нерухомого майна, складених професійними незалежними оцінювачами (оцінщик ТОВ "Міжнародна юридична компанія «Соломон-груп», сертифікат 11696/11 від 15.04.2011 року). Вартість переоцінки врахована в складі капіталу в дооцінках Компанії.

Станом на 31 грудня 2014р. відповідно до наказу Голови правління ПрАТ «УПСК» №962 від 30.12.2014р. проведена внутрішня оцінка нерухомого майна, що перебуває на балансі підприємства. Оцінювач Грицай О.О. (кваліфікаційне свідоцтво оцінювача МФ №2804 від 25.12.2004р.). Оцінка нерухомого майна здійснювалась із застосуванням порівняльного та

доходного методу. За результатами переоцінки виявлено незначні розбіжності між справедливою та залишковою вартістю основних засобів, тому переоцінку в бухгалтерському обліку не проведено.

Станом на 31.12.2015р. оцінка нерухомого майна не здійснювалась в зв'язку з тим, що відсутні суттєві економічні фактори (зміна валютного курсу, ринкових цін нерухомості), які могли би суттєво вплинути на збільшення/зменшення справедливої вартості майна.

Крім того, на балансі Компанії знаходиться нерухомість, яка розташована на тимчасово окупованій території АР Крим, в зоні проведення АТО та суміжній зоні проведення АТО в Донецькій та Луганській області, а саме:

Найменування основних засобів (об'єктів нерухомого майна)	Характеристика основних засобів (загальна площа, поверховість, будівельні матеріали, функціональне призначення)	Вартість		Дата введення в експлуатацію (придбання)
		первісна	залишкова	
Основні засоби (рядок 030), зокрема	X			X
будинки та споруди, у тому числі (об'єкт та його місцезнаходження)	X	12 679,5	9 774,5	X
Будівля рекреаційного призначення, АРК, м.Алушта, сщ Утьос, вул. Гагаріной М.А., 25/128	Площа 431,9 кв.м.	4 879,5	2 728,6	10.03.2006
Офіс, АРК, м.Євпаторія, вул. Інтернаціональна, 109, кв. 17	Площа 75,4 кв.м.	651,9	608,4	24.12.2013
Офіс, АРК, м.Сімферополь, вул. Фрунзе/Ленінградська, 16а/4, кв. 1	Площа 76,8 кв.м., 1 поверх	667,4	364,4	27.05.2004
Офіс, Донецька обл., м.Горлівка, вул. Першотравнева, 29/20, прим. А-IV	Площа 64,9 кв.м.	1 176,3	1 097,9	24.12.2013
Офіс, Донецька обл., м.Краматорськ, вул. Марата, 7-52Н, прим. №1, №3	Площа 71,9 кв.м.	617,4	576,2	25.12.2013
Офіс, Донецька обл., м.Маріуполь, вул. Варганова, 2, прим. №1, №2	Площа 91,7 кв.м.	1 576,0	1 470,9	25.12.2013
Офіс, м.Донецьк, вул. Федора Зайцева, 46а	Площа 156,3 кв.м.	2 198,6	2 076,5	23.04.2014
Офіс, м.Луганськ, Дімітрова квартал, 20, прим. №66	Площа 141 кв.м.	912,4	851,6	23.12.2013

Наявною інформацією із зовнішніх джерел цін про нерухомість підтверджується, що зміна справедливої вартості цих об'єктів нерухомості не відбулася або відбулась, але не суттєво. Здійснюється постійний контроль за станом вищезазначеної нерухомості.

6.2. Інвестиційна нерухомість

Таблиця 1. Інвестиційна нерухомість, обліковується за первісною вартістю з накопиченою амортизацією, за станом на 31.12. 2015 р.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Земля	Будівлі	Частина будівлі	Усього
1	2	3	4	5	6
1	Залишок на 1 січня 2015р.:				
1.1	Балансова вартість				
1.2	Знос				
2	Капітальні інвестиції на реконструкцію				
3	Амортизація		121,7	4684,2	4805,9
4	Зміна справедливої вартості інвестиційної нерухомості				
5	Переведення з категорії капітальних інвестицій до інвестиційної нерухомості			72720	
6	Переведено з категорії будівель, займаних власником				
6.1	Балансова вартість		4868,3	90830	95698,3
6.2	Знос		2069,2	1407,8	3477
7	Вибуття				
7.1	Балансова вартість				
7.2	Знос				
8	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня 2015р.		2677,4	157458	160135,4
8.1	Балансова вартість		4868,3	163550	168418,3
8.2	Знос		2190,9	6092	8282,9

Згідно Облікової політики Компанія здійснює облік інвестиційної нерухомості за первісною вартістю з урахуванням накопиченої амортизації та знецінення.

Компанія застосовує прямолінійний метод амортизації. Строк корисного використання встановлений аналогічно приміщенням, що використовуються Компанією у власній операційній діяльності в 30 років, ставка амортизації відповідно 3,33% в рік. До складу інвестиційної нерухомості входять будівля та частини будівель, що перебувають у власності компанії та надаються в оренду

Таблиця 2. Суми, що визнані у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (тис. грн.)

Рядок	Суми доходів і витрат	2015 рік	2014 рік
1	2	3	4
1	Дохід від оренди інвестиційної нерухомості	4398,5	0

2	Прямі операційні витрати (включаючи ремонт і обслуговування) від інвестиційної нерухомості, що генерує дохід від оренди	210,9	0

6.3 Фінансові активи

6.3.1 Фінансові активи, що переоцінюються за справедливою вартістю, через прибуток або збиток.

Таблиця. Фінансові активи, що перецінюються за справедливою вартістю

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2015 рік	2014 рік	2013 рік
1	2	3	4	5
1	Боргові цінні папери:		-	-
1.1	Державні облігації		-	-
1.2	Облігації місцевих позик		-	-
1.3.	В тому числі в складі довгострокових інвестицій		-	-
2	Акції підприємств та інші корпоративні цінні папери з нефіксованим прибутком, що оцінюються		7066,2	8607,6
2.1	За біржовими курсами		7066,2	8607,6
2.2	За альтернативними методами оцінки			-
2.3.	В тому числі в складі довгострокових інвестицій		7066,2	8607,6
3	Інвестиційні сертифікати ІСІ			-
3.1.	За вартістю чистих активів			-
3.2.	За біржовими курсами			-
4	Зміна справедливої вартості фінансових активів протягом року		-1541,4	-2212,3
2729	Усього цінних паперів, що оцінюються за справедливою вартістю		7066,2	8607,6

6.3.2 Інвестиції, що утримуються до погашення.

Компанія протягом 2015р. не утримувала інвестицій до погашення.

6.3.3 Фінансові активи в наявності для продажу

Таблиця. Фінансові активи в наявності для продажу

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2015 рік	2014 рік	2013 рік
1	2	3	4	5
1	Акції підприємств з нефіксованим прибутком:	3842,2		
1.1	За собівартістю (справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо)	6342,2		
1.2	Результат знецінення акцій	2500		
1.3.	В тому числі обліковується в складі довгострокових інвестицій	3842,2		

2	Інші корпоративні права, та інші цінні папери	226	226	226
2.1	За собівартістю (справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо)	226	226	226
2.2	Результат знецінення інших активів			
3	Усього балансова вартість фінансових активів для продажу	4068,2	226	226
3.1.	В тому числі обліковується в складі довгострокових інвестицій	4068,2	226	226

Управлінський персонал Компанії не може визначити дійсну справедливу вартість цінних паперів в портфелі до продажу балансовою вартістю 226,0 тис. грн. Вказані інвестиції не обертаються на активному ринку та за ними відсутні публічні ринкові котирування.

Крім того, у зв'язку з зупиненням обігу та відсутністю активного ринку, акції, які раніше обліковувались в портфелі за справедливою вартістю, та справедливу вартість яких на 31 грудня 2015 р. неможливо визначити, переключені та обліковуються у вказаному портфелі за собівартістю за вирахуванням збитків від знецінення.

Управлінський персонал Компанії не має наміру щодо продажу вказаних цінних паперів, але згідно із термінологією, що застосовано МСФО 39, інвестиції, що не можуть бути класифіковані в інші портфелі мають обліковуватись саме в портфелі для продажу.

Таблиця. Зміни в складі фінансових активів в наявності для продажу

(тис. грн.)				
Рядок	Найменування статті	2015 рік	2014 рік	2013 рік
1	2	3	4	5
1	Балансова вартість на 1 січня	226	226	403,3
2	Результат зміни вартості фінансових активів			
3	Нараховані процентні доходи			
4	Проценти отримані			
5	Придбання цінних паперів			
6	Переведено із складу фінансових інвестицій, що обліковуються за справедливою вартістю через прибутки та збитки	6342,2		
7	Збитки від знецінення	2500		
6	Реалізація цінних паперів на продаж			141,8
7	Фінансовий результат (прибуток/збиток) від реалізації фінансових активів для продажу			-35,5
8	Балансова вартість за станом на кінець дня 31 грудня	4068,2	226	226,0

Відповідно до облікової політики Компанії було проведено переоцінку акцій Краматорського заводу металургійного обладнання виходячи з нижченаведеної інформації Компанією були придбані акції КЗМО в грудні 2011 року, а саме: акції 500 штук номінальна вартість 100 грн за одну акцію, договірна вартість 5000000,00 грн. На підставі рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16.04.13р. акції КЗМО були виключені з біржового реєстру (2й рівень лістингу). Дана інформація свідчить про те, що протягом трьох останніх років КЗМО діяльності не проводив, звітів не подавав, торгів на біржах не здійснював, тому можна визначити дану інформацію як об'єктивне свідчення для визнання зменшення корисності активу (акцій).

6.3.4. Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі

В складі інвестицій, що обліковуються за методом участі в капіталі обліковуються корпоративні права в наступні асоційовані організації:

ТОВ «УПСК – Консалтинг», резидент України, доля участі становить на 01.01.2013р. – 24,99% на 31.12.2013р. – 24,99%, на 31.12.2014р. – 24,99%, на 31.12.2015р. – 24,99%

ТОВ «Хмельницька ПСК», резидент України, доля участі становить на 01.01.2013р. – 24,86%, на 31.12.2013р. – 24,86%, на 31.12.2014р. - 24,86%, на 31.12.2015р. – 24,86%

ТОВ «УПСК- Життя» - резидент України, доля участі становить на 01.01.2013 – 24,95%, на 31.12.2013р. – 24,95%, на 31.12.2014р. – 24,95%, на 31.12.2015р. – 24,95%

Рядок	Найменування статті	2015 рік	2014 рік	2013 рік
1	2	3	4	5
1	Балансова вартість фінансових інвестицій в асоційовані організації станом на 1 січня	5499,2	6123,1	6202,6
2	Дохід від участі в капіталі	0,2		
3	Витрати від участі в капіталі	1,9	623,9	79,5
4	Балансова вартість за станом на кінець дня 31 грудня	5497,5	5499,2	6123,1

Розрахунок здійснювався на підставі даних звітності асоційованої організації на 31.12.2015 р.

6.3.5. Запаси

Станом на 31.12.2015р. Компанією було проведено оцінку вартості запасів на відповідність їх вартості вимогам МСБО 2. Балансова вартість запасів не перевищує чистої вартості їх реалізації.

Рядок	Найменування статті	Примітки	2015 рік	2014 рік	2013 рік
1	2	3	4	5	6
1	Разом залишки запасів на кінець року, в тому числі:		1376,7	1621,3	1722
1.2.	Матеріали		1009,6	1289	1283,6
1.3.	Паливо		144,9	117,7	173,5
1.4.	Запасні частини		219,6	213,2	239
1.5	Інші запаси		2,6	1,4	25,9
2	Віднесено на витрати запасів в поточному році				
3	Списано запасів протягом поточного року		6664,6	6189,6	7032,9
4	Вартість запасів в заставі				

6.4 Грошові кошти та їх еквіваленти

Активи, що класифіковані Компанією як грошові кошти та їх еквіваленти, не мають обмежень у використанні, та зберігаються в банківських установах України.

Таблиця. Аналіз якості еквівалентів грошових коштів станом на 31 грудня 2015 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Усього
1	2	5
1	Готівкові кошти в касі Компанії	25,6
2	Комерційні банки із рейтингом «інвестиційний»	222746,9
3	З рейтингом нижче інвестиційного	326,1
	Усього еквівалентів грошових коштів	223098,6

6.5 Дебіторська заборгованість

Таблиця. Поточна дебіторська заборгованість

	31 грудня 2015	31 грудня 2014
1. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, в т.ч.	1099,4	1183,8
1.1 Дебіторська заборгованість за страховими платежами (преміям)	916,1	877,8
1.1.1 в т.ч. з перестраховальниками	332,9	248,6
1.2 Дебіторська заборгованість по розрахункам із посередниками (агентами)	183,3	306
2. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	117,4	414,4
2.1 у тому числі з податку на прибуток	0	370,8
3. Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів, в т.ч.	2578,7	3197,5
3.1 з нарахованих відсотків по депозитним договорам	2518,2	3197,5
3.2 з нарахованих доходів від наданих в оренду приміщень	60,5	0
4. Інша поточна дебіторська заборгованість, в т.ч.	12459,2	695,6
4.1 за договорами позик	6401,4	0
4.2 сумнівна заборгованість за депозитними вкладками по Дельта-Банку	5250,0	0
4.3 Інша дебіторська заборгованість	807,8	695,6

В рядку 1155 Балансу (Звіт про фінансовий стан) відображається заборгованість дебіторів, яка не відображена в окремих статтях щодо розкриття інформації про дебіторську заборгованість, або яка не може бути включена до інших статей дебіторської заборгованості та яка відображається у складі оборотних активів.

Суттєве збільшення іншої поточної дебіторської заборгованості відбулося за рахунок видачі позик співробітникам Компанії, строк погашення яких відбудеться в 2016 році та сумнівної заборгованості по Дельта- Банку.

Таблиця № 6 Аналіз зміни резерву сумнівних боргів за 2015 рік

(тис. грн.)

Рядок	Рух резервів	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	Дебіторська заборгованість за виданими авансами	Інша поточна дебіторська заборгованість	Усього
1	2	3	4	5	6
1	Залишок за станом на 31 грудня 2014	-	-	2808,4	2808,4
2	(Збільшення)/ зменшення резерву сумнівних боргів протягом року	-	-	11338,1	11338,1
3	Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву	-	-	6352,7	6352,7
4	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня 2015	-	-	7793,8	7793,8

Резерв сумнівних боргів нараховується для покриття сум заборгованості за депозитними вкладками та грошовими коштами на поточних рахунках в банківських структурах, в яких введено тимчасову адміністрацію та обмежено рух коштів.

6.6 Статутний капітал та емісійні різниці (емісійний дохід)

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Кільк-ть акцій в обігу (тис. шт.)	Прості акції	Вартість акцій
1	2	3	4	5
	Залишок на кінець дня 31 грудня 2015 року ---	20000	20000	100000
	Внески за акціями (паями, частками) нового випуску			
1	Залишок на кінець дня 31 грудня 2014 року ---	20000	20000	100 000
2	Внески за акціями (паями, частками) нового випуску	-	-	-
3	Залишок на кінець дня 31 грудня 2013 року ---	20000	200000	100 000

Всі акції є простими, надають акціонерам наступні права:

- брати участь в управлінні справами страхової компанії в порядку, визначеному чинним законодавством України та Статутом;
- брати участь у розподілі прибутку страхової компанії та одержувати дивіденди відповідно до рішень Загальних зборів акціонерів;
- отримувати інформацію про діяльність страхової компанії в обсягах, визначеному чинним законодавством України;
- відчужувати акції страхової компанії в порядку, визначеному цим Статутом та чинним законодавством України;
- інші права згідно з Статутом та чинним законодавством України.

Привілеї та обмеження для певних груп акціонерів відсутні.

Страхова компанія не випускала акцій, призначених для випуску за умовами опціонів і контрактів з продажу.

В 2015 році страховою компанією не здійснювалось випуски акцій.

6.7 Капітал в дооцінках (Резерви переоцінки) Страхової компанії

Рядок	Найменування статті	2015 рік	2014 рік	2013 рік
1	2	3	4	5
1	Капітал в дооцінках (резерв переоцінки основних засобів та нематеріальних активів) станом на початок року	11635,7	11635,7	11851,7
1.1	зміни переоцінки до справедливої вартості	0		-257,2
2	Відстрочений податок на прибуток,	111,4		
3	Усього капітал в дооцінках (резерв переоцінки) за вирахуванням податку на прибуток на кінець року	11524,3	11635,7	11635,7

Зміна капіталу в дооцінках пов'язана з перерахунком відстрочених податкових зобов'язань з тимчасової різниці, що виникла між залишковою балансовою вартістю будівель в бухгалтерському обліку та їх залишковою вартістю в податковому обліку.

6.8 Резервний капітал, резерви катастроф та стабілізаційні резерви

Рядок	Найменування статті	2015 рік	2014 рік	2013 рік
1	2	3	4	5
1	Резервний капітал	12805	8993	8983
2	Резерв катастроф	10531,4	10531,4	10530,6
3	Резерв коливань збитковості	34626,0	38680,4	81025,6
4	Усього резерви	57962,4	58204,8	100539,2

Відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства» резервний капітал формується у розмірі не менше ніж 15 відсотків статутного капіталу товариства шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку товариства або за рахунок нерозподіленого прибутку. До досягнення встановленого статутом розміру резервного капіталу розмір щорічних відрахувань не може бути меншим ніж 5 відсотків суми чистого прибутку товариства за рік.

Страхова компанія формує і веде облік таких технічних резервів за видами страхування:

1) Резерв коливань збитковості, який призначений для компенсації виплат страховика, що пов'язані з відшкодуванням збитків, у разі, якщо фактична збитковість за видами страхування у звітному періоді перевищує очікуваний середній рівень збитковості, узятий за основу при розрахунку тарифної ставки за цими видами страхування.

2) Резерв катастроф

Величина резерву катастроф на будь-яку дату формується залежно від загальної величини зароблених у відповідному звітному періоді страхових платежів (страхових премій, страхових внесків) за договорами обов'язкового страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду за такою формулою:

$$P_k = P_p + Z_{пл} \cdot K - P_k,$$

де P_k - величина резерву катастроф на кінець звітного періоду;

P_p - величина резерву катастроф на початок звітного періоду;

$Z_{пл}$ - зароблені страхові платежі у звітному періоді;

K - відрахування у резерв катастроф в розмірі не менше 80 відсотків загальної величини

зароблених у звітному періоді страхових премій;
Пк - сума повернень з резерву катастроф.

6.9 Страхові резерви та забезпечення

Таблиця Резерви за зобов'язаннями та забезпечення за 2015 рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2015 рік	2014 рік	2013 рік
1	2	3	4	5
1	Страхові резерви	174381,9	151293,5	159265,7
1.1	Резерв незароблених премій	135203,8	112532,3	131392,3
1.2.	Резерв заявлених, але не виплачених збитків	24722,5	27360,7	16934,3
1.3.	Резерв збитків, які виникли, але не заявлені	14455,6	11400,5	10939,1
2	Частка перестраховика в страхових резервах	888,5	3847,5	19969,8
3	Довгострокові забезпечення виплат персоналу	1484,5	1084,8	935,7

Тест на адекватність зобов'язань

Відповідно до вимог МСФЗ оцінці адекватності страхових зобов'язань підлягали резерв незароблених премій, резерв заявлених, але не виплачених збитків, резерв збитків, які виникли, але не заявлені .

Результат тесту адекватності сформованих резервів незароблених премій а також резервів збитків, виконаний актуарієм Яценко Я.В.(свідоцтво про право займатися актуарними розрахунками та посвідчувати їх, реєстраційний номер 01-008 від 02.02.2013року.) засвідчує, що сформовані резерви цілком достатні для покриття збитків за договорами, що діють на 31.12.2015 року.

6.10 Потенційні зобов'язання Страхової компанії

а) Розгляд справ у суді.

Станом на кінець звітного періоду страхова компанія, головним чином, виступає у судових процесах у якості позивача до третіх осіб по регрес ним вимогам. Розгляд даної категорії справ може передбачати лише отримання Страховою компанією доходів у майбутньому в разі винесення позитивного рішення суду та наявності коштів (майна) боржника для погашення суми боргу в межах процедури виконавчого провадження, потенційних зобов'язань за даною категорією справ немає.

Тим не менш час від часу та в зв'язку із звичайним веденням бізнесу страхова компанія може бути притягнута до суду в якості відповідача. Відповідно до власних оцінок та внутрішніх професійних консультацій керівництво Страхової компанії вважає, що не має підстав очікувати суттєвих збитків в зв'язку із такими справами та відповідно відсутня необхідність в формуванні резервів у фінансовій звітності.

б) Можливість виникнення потенційних податкових зобов'язань.

Податкові періоди залишаються відкритими для перевірки контролюючими органами щодо нарахованих податків протягом трьох років з дати узгодження податкового зобов'язання (граничного терміну для подання податкової декларації або подання уточнюючої декларації). За певних обставин перевірки можуть здійснюватись і щодо більших періодів,

Станом на 31 грудня 2015 року не існує інших непередбачених зобов'язань, що пов'язані з

виникненням податкових зобов'язань. Страхова компанія своєчасно складає і подає податкову звітність та сплачує відповідні податки та збори до бюджету та позабюджетних фондів.

в) зобов'язання оперативного лізингу (оренди).

У Страхової компанії не має укладених угод щодо надання в суборенду майна, отриманого Страховою компанією в оперативну оренду станом на звітну дату 31 грудня 2015 року.

г) дотримання особливих вимог.

Договори, укладені Страховою компанією, не містять особливих вимог щодо дотримання певних умов.

д) активи, що надані в заставу, та активи, щодо яких є обмеження, пов'язане з володінням, користуванням та розпорядженням ними.

6.11 Витрати, що відносяться до собівартості страхових послуг

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2015 рік	2014 рік	2013 рік
1	2	3	4	5
	Витрати собівартості страхових послуг:			
1	Витрати, пов'язані з регулюванням страхових випадків (ліквідаційні витрати)	2451,2	2785,5	3544,8
2	Інші витрати, що належать до собівартості реалізованих страхових послуг	36604,7	32003,2	35088,3
	Усього собівартість страхових послуг:	39055,9	34788,7	38633,1

6.12. Інші операційні доходи

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2015 рік	2014 рік	2013 рік
1	2	3	4	5
1	Дохід від надання послуг для інших страховиків та інших послуг (виконання робіт)	10,7	5,4	14,3
2	Частки страхових виплат і відшкодувань, компенсовані перестраховиками	892,1	851,6	330
3	Частки викупних сум, що компенсуються перестраховиками	-	-	-
4	Суми, що повертаються із централізованих страхових резервних фондів	8129,3	41239,5	-
5	Суми, від реалізації права вимоги до особи, відповідальної за заподіяні збитки	3819,1	3111,0	3798,7
6	Інші операційні доходи	4926,1	4061,6	1990,6
7	Усього інших операційних доходів	17777,3	49269,1	6133,6

6.13. Адміністративні, витрати на збут та інші операційні витрати

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2015 рік	2014 рік	2013 рік	2012 рік
1	2	3	4	5	6
	Адміністративні витрати:	82418,7	66711,6	80671,7	74803,1
1	Витрати на утримання персоналу	39722,1	50557,0	54566	54735,5
2	Амортизація основних засобів	8282,7	4929,9	4115,3	3207,2
3	Інші адміністративні витрати	34413,9	11224,7	21990,4	16860,4
4					
5	Витрати на збут:	118342,3	101681,8	119 774,9	98106,3
6	Витрати на утримання персоналу	8135,8	9111,0	9767,4	19150,1
7	Амортизація основних засобів	927	938	923	1201
8	Витрати, пов'язані з укладанням та пролонгацією договорів страхування (агентська, брокерська, комісійна винагорода)	109165,4	90992,2	107897,8	69893,5
9	Витрати, пов'язані з укладанням та пролонгацією договорів перестрахування (агентська, брокерська, комісійна винагорода)		-	12	6512
10	Витрати на маркетинг та рекламу	114,1	640,6	1174,7	1349,7
11	Інші витрати на збут послуг				
	Інші операційні витрати	30233,5	23365,8	16714,8	18848,4
12	Усього адміністративних, збутових та інших операційних витрат	230994,5	191759,2	217161,4	191757,8

До витрат на утримання персоналу в 2015р. включено витрати на:

- виплату заробітної плати управлінському персоналу в сумі 28025,78 тис. грн.
- формування резервів під відпустки в сумі 1484,5 тис. грн.,
- нарахування єдиного соціального внеску в сумі 9621,5 тис. грн. Розміри нарахування та сплати єдиного соціального внеску встановлюються чинним законодавством України.

До статті інші адміністративні витрати зокрема включено: орендна плата за офісні приміщення та комунальні послуги, витрати на придбання паливно-мастильних та інших матеріалів, юридичні, інформаційні та інші послуги.

До статті інші операційні витрати зокрема включено витрати: списання кредиторської заборгованості, нарахування резерву сумнівних боргів, визнані пені та штрафні санкції, членські внески, курсова різниця, благодійна допомога та інше.

6.14. Фінансові доходи і витрати, інші доходи та витрати

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2015 рік	2014 рік	2013 рік	2012 рік
1	2	3	4	5	6
2	Доходи від депозитів	34780,8	38615,8	31688,1	33574,9
3	Інші фінансові доходи	0,2	7,5	5813,6	3589,4
4	Інші доходи	516,6	322,1	831,9	372,5
5	Усього фінансових та інших доходів	35297,6	38945,4	38333,6	37536,8
7	Проценти за користування кредитами		-	(-)	(-)
8	Інші фінансові витрати	0	623,9	80,9	33,2
9	Інші витрати	4072,5	1640,1	9168,1	147,8
10	Усього фінансових витрат та інших витрат	4072,5	2264,0	9249	181

До статті інші фінансові доходи зокрема включено: дохід від участі в капіталі, дохід від переоцінки акцій за біржовим курсом.

До статті інші доходи зокрема включено дохід від реалізації фінансових інвестицій та дохід від реалізації необоротних активів.

До статті інші фінансові витрати включено: втрати від участі в капіталі, витрати від переоцінки акцій.

До статті інші витрати зокрема включено витрати: собівартість реалізованих фінансових інвестицій та необоротних активів, списання необоротних активів, витрати від переоцінки фінансових інвестицій.

6.15. Витрати на податок на прибуток та визначення чистого прибутку (збитку)

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2015 рік	2014 рік	2013 рік	2012 рік
1	2	3	4	5	6
1	Прибуток (збиток) до оподаткування	22160,8	92496,3	16031,1	58710,1
2	Поточний податок на прибуток	16990,7	16394,7	16460,9	16492,7
3	зменшення відстрочених податкових активів	3 824,1	139,1	627	-604
4	збільшення відстрочених податкових зобов'язань	571,6	-	-	-
5	Усього витрати (дохід) з податку на прибуток	21 386,4	16255,6	15833,9	17096,7
6	Прибуток (збиток) поточного року	774,4	76240,7	197,2	41613,4
7	Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом (збільшення відстрочених податкових зобов'язань)	111,4			

* при визначенні відстрочених податкових активів та зобов'язань, суми податку на прибуток було визначено за наступними ставками:

1. Базова (основна) ставка податку становить – 18%
2. 3% за договорами страхування.

6.16 Операційні сегменти За кількісною ознакою операційними сегментами є географічні сегменти, а також сегменти по видах страхових продуктів. Більш докладну інформацію про доходи та витрати в розрізі сегментів Компанії розкрито в Звіті про страхові платежі та виплати по структурних підрозділах, та в Розділі 3 "Показники діяльності з видів добровільного страхування, інших, ніж страхування життя", Розділі 4 "Показники діяльності з видів обов'язкового страхування

звітності страховика", які, в складі страхової звітності надаються в Національну комісію, що здійснює державне регулювання на ринку фінансових послуг.

6.17. Цілі та політики управління фінансовими ризиками.

Керівництво Товариства визнає, що діяльність Товариства пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у нестабільному ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних чинників та об'єктивних чинників, вірогідність і напрямок впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено кредитний ризик, ринковий ризик та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик. Управління ризиками керівництвом Товариства здійснюється на основі розуміння причин

виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення

***Кредитний ризик** – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облигації та дебіторська заборгованість.*

Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом Товариства є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація [якщо застосовується, то яка саме] щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Товариство використовує наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів протягом останніх п'яти років.

***Ринковий ризик** – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний ризик та відсотковий ризик. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Товариство наражатиметься на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції та інші фінансові інструменти.*

***Інший ціновий ризик** – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.*

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Серед методів пом'якшення цінового ризику Товариство використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти з нефіксованим прибутком.

За інвестиційними активами, оціненими за 3-м рівнем ієрархії (примітка 5.4.), аналіз чутливості до іншого цінового ризику Товариство не здійснювало відповідно до п. 27 МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації».

***Валютний ризик** – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.*

Оскільки Товариство не мало суттєвих активів в іноземній валюті, то активи не були чутливими до валютного ризику і потенційні зміни не вимірювались.

***Відсотковий ризик** – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Товариства усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Товариства, так і на справедливу вартість чистих активів.*

Усвідомлюючи значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високоінфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, керівництво Товариства контролює частку активів, розміщених у боргових зобов'язаннях у національній валюті з фіксованою відсотковою ставкою.

Активи, які наражаються на відсоткові ризики

Тип активу	31 грудня 2015	31 грудня 2014
Банківські депозити	163682,0	231993,2
Всього	163682,0	231993,2

Для оцінки можливих коливань відсоткових ставок Товариство використовувало історичну волатильність відсоткових ставок за строковими депозитами (до 1 року) за останні 5 років за оприлюдненою інформацією НБУ.

Товариство визнає, що обґрунтовано можливим є коливання ринкових ставок на ± 4 процентних пункти. Проведений аналіз чутливості заснований на припущенні, що всі інші параметри, зокрема валютний курс, залишатимуться незмінними, і показує можливий вплив зміни відсоткових ставок на 4 процентних пункти на вартість чистих активів Товариства.

Відсоткові ризики

Тип активу	Вартість	Середньозважена ставка	Потенційний вплив на чисті активи Товариства в разі зміни відсоткової ставки	
На 31.12.2015 р.				
Можливі коливання ринкових ставок			+ 4,0% пункти	- 4,0% пункти
Банківські депозити	163682,0	17%	-6547,28	+6547,28
Разом	163682,0		-6547,28	+6547,28
На 31.12.2014 р.				
Можливі коливання ринкових ставок			+ 4,9% пункти	- 4,9% пункти
Банківські депозити	231993,2	18%	-11367,67	+11367,67
Разом	231993,2		-11367,67	+11367,67

Ризик ліквідності – ризик того, що Товариство матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу.

Товариство здійснює контроль ліквідності шляхом планування поточної ліквідності. Товариство аналізує терміни платежів, які пов'язані з дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими активами, а також прогнози потоки грошових коштів від операційної діяльності.

Контроль за ліквідністю здійснюється також за допомогою виконання нормативних вимог Національної комісії, що здійснює державне регулювання в сфері ринків фінансових послуг.

6.18. Управління капіталом.

Товариство здійснює управління капіталом з метою досягнення наступних цілей:

- зберегти спроможність Товариства продовжувати свою діяльність так, щоб воно і надалі забезпечувало дохід для учасників Товариства та виплати іншим зацікавленим сторонам;
- забезпечити належний прибуток учасникам товариства завдяки встановленню цін на послуги Товариства, що відповідають рівню ризику.

Керівництво Товариства здійснює огляд структури капіталу на щорічній основі. При цьому керівництво аналізує вартість капіталу та притаманні його складовим ризики. На основі отриманих висновків Товариство здійснює регулювання капіталу шляхом залучення додаткового капіталу або фінансування, а також виплати дивідендів та погашення існуючих позик.

Станом на 31.12.2015р. розмір власного капіталу Товариства дорівнює 281509,5 тис.грн., що відповідає нормативним вимогам для ризикових страхових компаній.

6.19 Операції з пов'язаними сторонами

Сторони, як правило, вважаються пов'язаними, якщо вони перебувають під загальним контролем, або одна зі сторін має можливість контролювати іншу або може справити значний вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових та операційних рішень. При розгляді кожної можливої пов'язаної сторони, особлива увага приділяється змісту відносин, а не тільки їх юридичній формі.

Таблиця. Залишки за операціями з пов'язаними особами станом на кінець 31 грудня 2015 року

Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал
1	2	3	4	5
1	Необоротні активи			
2	Запаси			
3	Дебіторська заборгованість		42,4	
4	Фінансові інвестиції			
5	Зобов'язання			

Таблиця. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2015р.

Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал
1	2	3	4	5
1	Доходи від продажу			
2	Комісійні доходи			
3	Інші операційні доходи		4339,2	
4	Адміністративні та інші операційні витрати		6164,8	77049,8

Протягом року проводились операції з наступними пов'язаними особами:

1. Провідний управлінський персонал.

Голова наглядової ради Михайлов О.М. на суму 72000,00 тис. грн. (договір купівлі-продажу нежитлових приміщень №2264 від 23.04.15р) та у сумі 5000,00 тис. грн (паушальний платіж згідно ліцензійного договору від 20.11.15р.)

Заступник голови правління Берназюк О.О. на суму 49,8 тис. грн. (договір оренди легкового автомобіля №01-12 від 01.12.2014р)

2. Компанії під спільним контролем.

Інші операційні доходи:

- ПАТ «КДЕМЗ» на суму 4339,2 тис. грн. (договір оренди нерухомого майна №04-12 від 04.12.14р., №05-01 від 29.04.2015р., №02-06/203 від 14.06.2013р.)

Адміністративні та інші операційні витрати:

- ПАТ «КДЕМЗ» на суму 4386,4 тис. грн. (договір оренди власного нерухомого майна №2 від 30.12.1998р.)
- ТОВ «Ш.Р. Інтернешнл» на суму 1778,4 тис. грн. (договори оренди нерухомого та іншого власного майна №13 від 01.10.12 р., №15 від 01.11.2012р., №14 від 01.10.2014р., №12 від 01.10.2015р., №13 від 01.10.2015р., №15 від 01.10.2015р.)

6.20 Події після дати балансу

Після дати балансу та до моменту затвердження фінансової звітності Компанії не відбувалось подій, які б могли мати суттєвий вплив на її господарську діяльність не відбувалось за винятком наступного. Протягом січня – лютого 2016р. (включно до дати подання звітності) заборгованість за позиками зменшилась на 5058,6 тис. грн., що суттєво вплинуло на зменшення дебіторської заборгованості.

Голова Правління

Межуєва О.В.

Головний бухгалтер

Заїчко О.Ю.